

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.470/2021/16.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Harangozó Attila, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. november 29.

Az ügy tárgya: sikkasztás büntette és más bűncselekmények

Terhelt: terhelt

Első fok: Kaposvári Járásbíróság, 24.B.425/2018/157., ítélet,
tárgyalás, 2020. július 2.

Másodfok: Kaposvári Törvényszék, 2.Bf.193/2020/18., ítélet,
nyilvános ülés, 2021. január 28.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Kaposvári Járásbíróság 24.B.425/2018/157. számú és a Kaposvári Törvényszék 2.Bf.193/2020/18. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 18.000 (tizennyolcezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Kaposvári Járásbíróság a 2020. július 2. napján meghozott 24.B.425/2018/157. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében [Btk. 372. § (1) bekezdés I. fordulat, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésül 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 6 év közügyektől eltiltásra, valamint 6 év titkárnő-pénzügyi adminisztrátor munkakör gyakorlásától eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bíróság a terhelt által előzetes letartóztatásban és házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámította. Kötelezte a terheltet a kft. magánfél javára 294.846.694 forint tőke, illetve az államnak 1.500.000 forint eljárási illeték megfizetésére. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, a zár alá vett ingatlanokról és gépkocsiról, valamint a felmerült bűnügyi költségről.

[2] Ellenérdekű fellebbezések alapján eljárva a Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2021. január 28. napján meghozott 2.Bf.193/2020/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta akként, hogy a terhelt vagyon elleni cselekményét 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett sikkasztás bünteténél [Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (6) bekezdés b) pont] minősítette, és a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztést, a közügyektől eltiltást, illetve a titkárnő-pénzügyi adminisztrátor munkakör gyakorlásától eltiltást egyaránt 7 évre súlyosította. Megállapította, hogy a terhelt a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Helyesbítette az illeték behajtására jogosult hatóság nevét, az ingatlanokra elrendelt zár alá vétel feloldásának végrehajtását 3 hónapra felfüggesztette, több bűnjelre vonatkozóan eltérően rendelkezett, valamint a terhelt

előzetes fogvatartására vonatkozó adatokat is pontosította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] Az irányadó tényállás lényege a következő:

– A terhelt 2001. november 1. napjától a sértett kft. alkalmazásában állt titkárnő-adminisztrátor munkakörben. Munkavégzési helye a foglalkoztató cég irodahelyisége volt.

– A terhelt munkaköri leírásának 2.1. és 2.3. pontjai szerint felelős volt a társaság teljes adminisztrációjának hibátlan végrehajtásáért és a házipénztár kezeléséért; a 3.3., 3.4., 3.5., és 3.6. pontjai alapján a terhelt ezeken túl felelős volt a kimenő és beérkező számlák nyilvántartásáért, a fizetendő számlák nyilvántartásáért, azok összegének határidőre történő utalásáért, valamint a társaság egyéb fizetési kötelezettségeinek teljesítéséért. Feladata volt a szigorú számadású nyomtatványok nyilvántartása és biztosítása is. A terhelt számára átadott, 2006. augusztus 1-jei keltezésű „munkavállaló tájékoztatása a munkaviszonyból eredő alapvető jogokról és kötelezettségekről” megnevezésű irat szerint a feladata volt továbbá a munkáltató irodájába érkező levelek iktatása, számlák elkészítése, utalások kezelése. A terhelt tényleges munkavégzése is ezekhez az előírásokhoz igazodott. A terhelt kizárólagos feladatkörébe tartozott a leírtakon túl a sértett kft. könyvelésének elkészítéséhez szükséges iratok (számlák, szállítólevelek, pénztárnapló, banki kivonatok, teljesítési igazolások) könyvelőhöz történő eljuttatása; ő vezette a sértett gazdasági társaság pénztárnaplóját is, és intézte a sértett céggel kapcsolatos szállítói és munkavállalói készpénzkifizetéseket, banki átutalásokat, a bejövő és kimenő számlák elkészítését.

– A terhelt a munkaköréből eredő feladatok teljesítése érdekében teljes elektronikus ügyintézési jogosultsággal rendelkezett a sértett kft. banknál vezetett főszámlájához, illetve rendelkezhetett a sértett ugyancsak banknál vezetett további 9 alszámlájával is. A terhelt teljes elektronikus ügyintézési jogosultsága azt jelentette, hogy egy kizárólag általa ismert jelszó segítségével a számlát vezető pénzügyi intézet internetes terminálján keresztül minden típusú pénzügyi tranzakciót elvégezhetett, illetve az internetes bankfiókban további banki szolgáltatásokat (elektronikus számlakivonat lekérdezése, nyomtatása) is igénybe tudott venni.

– A terhelt 2010. évben összesen két lakáshitellel, egy személyi kölcsönrel és egy áruvásárlási hitellel rendelkezett. A banktól felvett két lakáshitel összege 13.000.000 forint, az ugyancsak banktól igényelt személyi hitel összege 1.400.000 forint, míg a 2. számú banktól igényelt áruhitel összege 1.400.000 forint volt. A hitelállomány összes törlesztőrésze meghaladta a havi 200.000 forintot.

– A terhelt 2010. január 1. és 2013. február 11. napja között – közelebbről meg nem határozható időben – a sértett kft. tulajdonában lévő, rábízott, idegen pénzügyi eszközökből, a cég főszámlájának pénzforgalmi adatairól készült bankszámlakivonatainak megamisítása útján, rendszeres hasznoszerzésre törekedve, összesen 294.846.694 forintot tulajdonított el jogtalanul az alább részletezett módszerekkel, időpontokban és összegekben:

I. Az első elkövetési módszer lényege az volt, hogy a terhelt a sértett kft. házipénztárába bevételezett, rábízott készpénzállományból úgy vett el eltulajdonítási cézzal készpénzt, hogy a pénztárnaplóban és a sértett kft. banknál vezetett főszámláján ezeket a pénzkivéteket „pénztári készpénzbefizetésként” (a főszámlára a házi pénztárból való készpénzbefizetésként) tüntette fel a főszámla pénzforgalmi adatairól készült eredeti bankszámlakivonatainak a megamisításával.

– Az elkövetés leplezése érdekében a terhelt az általa a sértett főszámláját vezető pénzügyi intézetnél napi rendszerességgel személyesen felvett – illetve az elektronikus terminálon keresztül egyébként is rendelkezésre álló – bankszámlakivonatok informatikai úton ismeretlen számítógép és egy ismeretlen többfunkciós (szkennerképes) nyomtató segítségével

meghamisította. A terhelt a hamis bankszámlakivonatokat az otthonában lévő Toshiba laptopon tárolta.

– A sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról 2010. évben összesen 229.253.500 forint felvétele történt, amelyből 225.453.000 forint a házipénztárba bevételezésre került. A terhelt a 229.253.000 forintból 212.035.000 forintot vett fel személyesen a pénzügyintézetben. A terhelt 2010. január 1. és 2010. augusztus 24. napja közötti – közelebből meg nem határozható – időben összesen 55.450.000 forintot vont ki a sértett házipénztárából, és tulajdonított el jogtalanul. A terhelt ennek során a meghamisított tartalmú, a sértett kft. banknál vezetett főszámlájára vonatkozó bankszámlakivonatokat heti rendszerességgel, személyesen adta át a könyvelőnek abból a célból, hogy a házipénztárból való készpénzfelvételt leplezze, illetve, hogy a könyvelésben ezen tételek szerepeljenek. A terhelt azért, hogy a könyvelőt ily módon is megtéveszse, a meghamisított tartalmú bankszámlakivonatokban feltüntetett 55.090.621 forint összegű fiktív bevételt akként „tüntette el” a könyvelésre átadott hamisított bankszámlakivonatokról, hogy egy 2010. augusztus 24. napján kelt, 149/2010. számú bankszámlakivonatot is átadott a könyvelőnek, amelyen a terhelt fiktív kiadásként összesen 55.090.621 forint összegű utalást tüntetett fel, mint szállítói követelés kiegyenlítést.

– A terhelt az elkövetés leplezése érdekében a pénztárnaplóban 58.240.000 forintot tüntetett fel, mint a sértett kft. banknál vezetett főszámlájára történő készpénzbefizetést, azonban a sértett cég ezen főszámlájára 2010. évben mindössze 4.790.000 forint tényleges befizetés történt. A különbözet 53.450.000 forint. A terhelt által 2010. augusztus 26. és 27. napján a sértetti főszámlára befizetett 2.000.000 forint nem került a házipénztárból kiadásra, azonban ezen összeg a be nem vételezett készpénzfelvétellel kompenzálásra került.

II.a. A második elkövetési módszer lényege az volt, hogy a terhelt a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról különböző pénzüsségeket utalt át (elektronikusan) a sértett alszámlájára úgy, hogy a főszámlán a banki tranzakció számlaszámaként az alszámla számát adta meg, a tranzakciókhoz tartozó közleményként pedig a kft. valamelyik partnerének nevét és számlaszámát írta be, így e tételek könyvelése a megadott szállító főkönyvi számlájára történt, de az összeg valójában az alszámlára került. Az ily módon továbbutalt, „átvezetett” összegeket utóbb néhány napon belül a terhelt készpénzben felvette az érintett alszámláról. A pénzfelvételek előtt egy, a sértett cégnél erre a célra rendszeresített – általában üres – „csékke” íratott alá valamelyik ügyvezetővel, utóbbiak felé fennálló nagyfokú bizalmát kihasználva.

– A terhelt az elkövetés érdekében meghamisította a sértetti főszámla pénzforgalmi adatairól készült eredeti bankszámlakivonatokat (azokon a valójában alszámlára történő utalásokat szállítói utalásként tüntette fel), és azokat joghatás kiváltására alkalmas módon heti rendszerességgel átadta a könyvelőnek abból a célból, hogy az utalások a főszámláról történő (egyébként fiktív), de valós szállítói teljesítésként kerüljenek lekönyvelésre. A terhelt esetenként arra hivatkozott a könyvelőnek, hogy – az egyébként fiktív utalásokat igazoló – számlák még nem érkeztek meg, illetve, hogy túlfizetés a címzett üzleti partner részére történt.

– A terhelt az alszámla bankszámlakivonatokat nem adta át a könyvelőnek. A bankszámlakivonatokat hamisításával a sértett cég alszámlájára történő utalások szállítói utalásként kerültek könyvelésre.

– Ezzel a módszerrel a terhelt azt is biztosította, hogy a sértett kft. ügyvezetője – aki a főszámlán lévő minden pénzümozgásról SMS üzenetet kapott a számlát vezető pénzüintézetől (az alszámlán lévő pénzümozgásról nem kapott SMS üzenetet) a saját mobiltelefonjára – ne értesüljön az átutalás összegének „valós helyéről”, hiszen a tranzakció közleménye arra utalt, hogy a teljesítés egy üzleti partner részére, követelés kiegyenlítés érdekében történik.

– A terhelt ezzel a módszerrel 2011. évben összesen 24.077.452 forintot utalt át a sértett kft. alszámlájára, amelyből személyesen 24.074.000 forintot vett fel, a pénzt így jogtalanul eltulajdonítva.

II.b. A terhelt a második elkövetési módszert 2012. évben is folytatta. A terhelt 2012. évben összesen 39.547.880 forintot utalt át a sértett kft. alszámlájára, amelyről személyesen 45.812.000 forintot vett fel, ezt az összeget jogtalanul eltulajdonítva. A terhelt 2012. évben a második elkövetési módszer érdekében meghamisított bankszámlakivonatokon a sértett gyakori üzleti partnereit tüntette fel mint szállítót, akiknek a követelését a sértett cég kiegyenlíti utalással.

– Ezzel a módszerrel a terhelt azt is biztosította, hogy a sértett ft. ügyvezetője – aki a főszámlán lévő minden pénzmozgásról SMS üzenetet kapott a számlát vezető pénzintézettől (az alszámlán lévő pénzmozgásról nem kapott SMS üzenetet) a saját mobiltelefonjára – ne értesüljön az átutalás összegének „valós helyéről”, hiszen a tranzakció közleménye arra utalt, hogy a teljesítés egy üzleti partner részére, követelés kiegyenlítés érdekében történik.

III.a. A harmadik – már 2011. évtől is alkalmazott – elkövetési módszer lényege az volt, hogy a terhelt a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról különböző pénzösszegeket utalt át (elektronikusan) a különböző pénzintézeteknél vezetett saját számlaszámaira úgy, hogy a tranzakciókhoz tartozó közleményként a kft. valamelyik partnerének nevét és számláját írta be. Az ily módon továbbutalt összegeket utóbb néhány napon belül a terhelt készpénzben felvette az érintett számláiról.

A terhelt így 2011. évben összesen 17.000.000 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára, amelyből személyesen 17.000.000 forintot vett fel.

III.b. A terhelt 2012. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 11.188.490 forintot utalt át a saját számlájára, amelyből személyesen 10.862.476 forintot vett fel és tulajdonított el.

– A terhelt a számlájára 2012. évben átutalt 11.188.490 forintból 2012. szeptember 21. és 2012. december 28. napja között összesen 10.862.476 forintot vett fel személyesen.

III.c. A terhelt 2012. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 51.951.155 forintot utalt át a saját számlájára, amelyből személyesen 51.116.000 forintot utalt át és tulajdonított el.

– A terhelt a számláról 2012. évben átutalt 51.951.155 forintból 2012. június 14. és 2012. december 28. napja között összesen 51.116.000 forintot vett fel személyesen.

III.d. A terhelt 2012. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 42.441.576 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára, amelyből személyesen 42.105.000 forintot vett fel.

III.e. A terhelt 2012. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 17.581.542 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára, amelyből személyesen 16.920.000 forintot vett fel.

– A terhelt a számláról 2012 évben átutalt 17.581.542 forintból 2012. november 19. és 2012. december 28. napja között összesen 16.920.000 forintot vett fel személyesen.

A III.a.-III.e. pontokban írt készpénzfelvételek a sértett cég házipénztárába sem kerültek bevételezésre.

IV.a. A terhelt 2013. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 21.370.279 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára, amelyből személyesen 13.022.710 forintot vett fel.

– A terhelt az e számlára utalt 21.370.279 forintból 2013. január 24. napján 2.500.000 forintot, 2013. február 1. napján 600.000 forintot utalt tovább a saját számlájára; 2013. január 24. napján 2.300.000 forintot, 2013. február 1. napján 300.000 forintot utalt tovább a számlájára; 2013. január 24. napján 2.500.000 forintot, 2013. február 1. napján 500.000 forintot utalt tovább a számlájára.

– A terhelt a számláról 2013. évben átutalt 21.370.279 forintból 2013. január 3. és 2013. február 13. napja között összesen 13.022.710 forintot vett fel személyesen.

IV.b. A terhelt 2013. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 1.735.725 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára, amelyből (ideértve a IV.a. pontban felsorolt saját számlájáról történő 2013. évi 3.100.000 forint összegű utalást is) személyesen 4.880.000 forintot vett fel (a számlán lévő korábban fel nem vett összegeket is ideértve).

– A terhelt a számláról 2013 évben összesen 4.880.000 forintot vett fel 2013. január 2. és 2013. február 28. napja között személyesen.

IV.c. A terhelt 2013. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 1.953.309 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára, amelyből (ideértve a IV.a. pontban felsorolt saját számlájáról történő 2013. évi 2.600.000 forint összegű utalást és az V. pontban írt 1.000.000 forint összegű utalást is) személyesen 5.850.000 forintot vett fel (a számlán lévő korábban fel nem vett összegeket is ideértve).

– A terhelt a banknál vezetett számláról 2013. évben összesen 5.850.000 forintot vett fel 2013. január 2. és 2013. február 1. napja között személyesen.

IV.d. A terhelt 2013. évben a sértett kft. banknál vezetett főszámlájáról összesen 1.398.618 forintot utalt át és tulajdonított el a saját számlájára amelyből (ideértve a IV.a. pontban felsorolt saját számlájáról történő 2013. évi 3.000.000 forint összegű utalást és az V. pontban írt 1.890.000 forint összegű utalást is) személyesen 6.290.000 forintot vett fel (a számlán lévő korábban fel nem vett összegeket is ideértve).

– A terhelt a számlájára 2013. évben összesen 6.290.000 forintot vett fel 2013. január 22. és 2013. február 4. napja között személyesen.

V. A terhelt – negyedik elkövetési módszerként, vegyítve a második és harmadik elkövetési módszert – a sértett kft. banknál vezetett alszámlájáról 2013. január 22. napján összesen 4.791.391 forintot utalt (vezetett) át és tulajdonított el a sértett kft. alszámlájára.

– A terhelt az elkövetés érdekében meghamisította az alszámla 2013. január 22. napjára vonatkozó pénzforgalmi adatairól készült eredeti bankszámlakivonatot (azon a valójában saját pénzforgalmi számláira történő utalásokat szállítói utalásként tüntette fel). A számlakivonatot utóbb – pontosan meg nem határozható napon – joghatás kiváltására alkalmas módon átadta a könyvelőnek.

– A terhelt továbbá meghamisította a sértetti főszámla 2013. január 3. napjára vonatkozó pénzforgalmi adatairól készült eredeti bankszámlakivonatot (azon valótlanul feltüntetve, hogy egy zrt. 73.200.000 forintot visszautalt aznap a sértett cégnek). A számlakivonat utóbb – pontosan meg nem határozható napon – joghatás kiváltására alkalmas módon átadta a könyvelőnek.

VI. A terhelt 2012. és 2013. évben további, valótlan gazdasági eseményeket rögzítő, általa meghamisított bankszámlakivonatokat adott át a könyvelőnek 2012. február, 2012. november és 2013. január hónapokban.

– 2012. február hónapban egy 2012. február 23. napján kelt, és egy 2012. február 27. napján kelt, míg

– 2012. november hónapban egy 2012. november 29. napján kelt hamisított, majd 2013. februárban egy 73.200.000 forint (a kft.-nek túlfizetés miatt visszajáró) összegű hamisított bankszámlakivonatot is átadott a könyvelőnek.

A sértett kft. jogi képviselője 2013. február 11. napján 294.846.694 forint és kamatai erejéig keresetszerű polgári jogi igényt terjesztett elő, amely polgári jogi igényét 2018. december 13. napján a tőkeösszeg megfizetése vonatkozásában tartotta fenn.

VII. A terhelt a II. és III. pontokban írt elkövetések során összesen 99 darab – a sértetti cég főszámla pénzforgalmi adatairól készült – bankszámlakivonatot hamisított meg és adott át heti rendszerességgel a könyvelőnek.

II.

[4] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontjára hivatkozással, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, és az eljáró bíróságok új eljárásra utasítása érdekében.

[5] Indokai szerint az alapügyben eljáró bíróság a terhére rótt bűncselekményt törvénysértően minősítette, és ezért vele szemben törvénysértő büntetést szabott ki.

[6] Álláspontja szerint a kft.-nél a cégvezető és a könyvelő követett el költségvetési csalást. Az a tényeket tartalmazó anyag, ami már a nyomozás során is rendelkezésre állt, nem került bizonyítékként felhasználásra, és arra nézve szakértőt sem rendeltek ki. Ezzel összefüggésben hivatkozott a könyvelő tanúvallomására, és kiemelte, hogy a könyvelésben számos rendezetlen tétel szerepelt szabálytalanul, amelyek számla nélkül kerültek be, mellyel kapcsolatosam utalt az igazságügyi könyvszakértő szakvéleményére.

[7] A kft. törvénysértő működését érintően kiemelte az alkalmazottak részére történő borítékos kifizetések gyakorlatát, melyben – állítása szerint – többen részesültek úgy is, hogy a bankszámlájukra kapták meg a pénzt, de az ennek bizonyítására irányuló indítványát a bíróság elutasította.

[8] Kifogásolta, hogy az általa ismertetett szabálytalanságok az eredeti számlák és a pénztárkimutatások, valamint a szakértői megállapítások alapján egyértelműen bizonyíthatóak lettek volna, azonban ez nem történt meg.

[9] Az általa hivatkozott, a bizonyítékokat tartalmazó vallomást és okiratokat 2015-ben nem találta meg az iratok között, és erre felhívta a bíróság figyelmét. Ennek köszönhetően azokat felolvashatta a bíróságon, de azokat később a Kaposvári Járásbíróság már teljesen figyelmen kívül hagyta.

[10] A terhelt állította, hogy 2012. évre nézve meghamisították a cég könyvelését, és az érintett összegek esetében megállapítható lenne, hogy 2 ügyvezető nevén, átvételi elismervénnyel igazoltan előlegként kerültek felvételre. Többször kérte az általa kézzel írt pénztár és eredeti készpénzes számlák lefoglalását, azonban ezt a bíróság elutasította, holott a szakértő is jelezte, hogy az nem állt rendelkezésére.

[11] Kitért arra, hogy az eljárás során nem foglalkoztak a zrt.-vel, valamint a nevére nyitott banki számlákkal sem, pedig az ezekkel kapcsolatos szabálytalanságok és csalások miatt indokolt lett volna.

[12] A könyvelő tanúvallomására hivatkozva előadta, hogy több esetben is készült hamis kivonat különböző cégek nevére, mintha visszautaltak volna összegeket, amiről nem volt tudomása, ha ezeket megvizsgálják, akkor kiderülhetett volna, hogy milyen csalásokat lepleztek ezek a hamis visszafizetési összegek.

[13] A számláira utalt pénzüsszegek kapcsán arra hivatkozott, hogy a könyvelésben meghamisították a kivonatokon a számlaszámot oly módon, hogy a kft.-től utalásra került tételeknél bár az érintett cég neve szerepelt, azonban mellette a terhelt lakossági folyószámlaszámát tüntették fel.

[14] A vádat illetően kifejtette, hogy nem életszerű az, miszerint egy cégnél senki nem tud semmit, senki nem felelős semmiért, csak egyedül egy titkárnő.

[15] Előadta, hogy nála és minden családtagjánál, valamint a saját és férje rokonaira is kiterjedően vagyonosodási vizsgálatot tartottak, viszont a kft.-nél sem az ügyvezetőket, sem a dolgozókat nem vizsgálták, illetve, miután ezt kérte, titkosították az általa kért vizsgálatokat.

[16] Állította, hogy a rendőrségen felvett jegyzőkönyv alapján ítélték el, azonban ami abban szerepel, azt nem ő mondta.

[17] Kifejtette, hogy tönkrement a családja anyagiilag, erkölcsileg és emberileg, életkörülményei elnehezülését részletezte.

[18] A terhelt a 2021. április 20-án kelt beadványában hivatkozott arra, hogy 2021 márciusában a lakásán felkereste az ügyben megbízott magánnyomozó, akivel a beszélgetésüket hangfelvétel útján rögzítették. Ebben a beszélgetésben a magánnyomozó beszámolt a kft.-nél történt szabálytalanságokról, illetve egy füzetről, amiben a rendőrségen törtétek kerültek rögzítésre, így az, hogy miként iratták vele alá azt a vallomást, amit nem mondott el, és ami alapján elítélték. Megismételte a felülvizsgálati indítványban tett azon állítását, miszerint a kft.-nél nem sikkasztás, hanem költségvetési csalás történt. Jelezte, hogy a hangfelvételt a vele szemben elkövetett jogsértések bizonyítása érdekében küldte meg.

[19] A Legfőbb Ügyészség BF.564/2021/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta.

[20] Indokai szerint a terhelt indítványa az irányadó tényállástól eltérő ténybeli alapokon álló, az ártatlanságára és a más személyek által elkövetett költségvetési csalásra történő hivatkozásai révén a megállapított tényállást támadja, amelyre a felülvizsgálati eljárás keretében nincs lehetőség. Nem vehetők figyelembe a vallomásának meghamisítására, valamint a tanúk vallomásának valótlanosságára, miként az eljáró bíróság bizonyítékértékelő, mérlegelő tevékenységére vonatkozó kifogásai sem. A felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség a költségvetési csalás vizsgálata és a könyvelési iratok teljes körű lefoglalása hiányának sérelmezésére sem, mert azokkal a terhelt ugyancsak az irányadó tényállást támadja.

[21] Az ügyész szerint a terhelt által hivatkozott eljárási szabálysértésekkel kapcsolatosan felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértéseket a Be. 649. § (2) bekezdése sorolja fel, melyek közé más személyek büntető- és adójogi felelőssége vizsgálatának elmaradása nem tartozik. Az eljáró bíróságok nem vétettek a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést sem. Ezért indítványozta, hogy a Kúria a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt utasítsa el.

[22] A védő a 2021. augusztus 24-én érkezett beadványában csatlakozott a terhelt felülvizsgálati indítványához, egyben csatolta a terhelt és a magánnyomozó között elhangzott beszélgetésről készült hangfelvétel leírt szövegét, és a terhelt ahhoz fűzött észrevételeit, amely érdemi tartalmát illetően egyezik a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal.

[23] A Legfőbb Ügyészség BF.564/2021/5. számú, a terhelt észrevételére tett nyilatkozatában kifejtette, hogy a Be. 659. § (1) bekezdésére figyelemmel a csatolt iratok figyelembevételére nincs törvényes lehetőség. A terhelt észrevételében lényegében a felülvizsgálati indítványával azonos tartalommal sérelmezte a beismerő nyilatkozatának felhasználását, a cselekménynek az ügyvezető utasítására és tudtával való elkövetését állította, valamint a céggel összefüggésben elkövetett költségvetési csalás vizsgálatának elmaradását sérelmezte, ezért a 2021. május 19. napján kelt BF.564/2021/3. számú nyilatkozatban foglaltakat fenntartotta.

[24] A védő a 2021. október 12-én érkezett beadványában a terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését indítványozta a terhelt megromlott egészségi állapotára hivatkozva. Egyben a terhelti indítvány perújítási indítványként történő kezelését is kérte.

III.

[25] A terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[26] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok köre nem bővíthető. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[27] A Be. 659. § (1) szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[28] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést.

[29] A Btk. 372. § (1) bekezdés szerint, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást követ el.

[30] Idegennek az a dolog tekintendő, ami nem az elkövető, hanem más személy tulajdonában áll. A rábízás helyes értelmezése szerint a dolog tulajdonosa a tulajdonjog egyik őt megillető részjogosítványát, a birtoklás jogát ruházza át a másik személyre, így a rábízás folytán a dolog birtokba vétele, a dolog feletti tényleges (fizikai) hatalom megszerzése megtörténik. A rábízás nem változtatja meg a dolog feletti tulajdonjogot, hanem annak részjogosultságaiból (birtoklás, használat, hasznok szedése, rendelkezési jog) kizárólag a birtoklás jogát engedi át, a dolog továbbra is a rábízó személy tulajdonában, rendelkezési joga alatt marad. A rábízással a számára idegen dolog az elkövető birtokába jogszerűen került, a rábízás alapján azonban kizárólag a dolog feletti birtoklás részjogosítványát szerzi meg, annak használata, hasznainak szedése, vagy esetleges elidegenítése, a dolog feletti rendelkezés joga továbbra is a rábízónál marad, kivéve, ha ezen egyes részjogosultságokat jogszerűen, jogszabály alapján, szerződéssel vagy egyoldalú jognyilatkozattal a birtokosra ruházza át.

[31] A jogtalan eltulajdonítás esetében az elkövető a dolog feletti rendelkezési jogot olyan módon gyakorolja, hogy annak következtében az eredeti tulajdonállapot megszűnik, és egy új jön létre. Lényeges feltétel, hogy az elkövetőt ezen részjogosultság gyakorlására sem jogszabály, sem az arra jogosult nem jogosítja fel.

[32] Jelen ügyben – az irányadó tényállás szerint – a sértett cég vagyonának kezelésére jogosult ügyvezető a terhelt számára adott munkaköri leírásban, valamint a gyakorolható jogairól és a teljesítendő kötelezettségeiről szóló munkáltatói intézkedésből fakadóan kétségkívül rábízta a terhelte a kft. házipénztárában és a bankszámláján (főszámláján és alszámláin) lévő pénzt, amely a terhelt számára idegen dolog volt. A bankszámlához kapcsolódó elektronikus hozzáférést, valamint a házipénztár kezelésének jogosultságát a munkavégzéséhez kapta a sértett ügyvezetőjétől, aki ehhez kapcsolódóan biztosította a terhelt számára a technikai feltételeket.

[33] Nem kétséges, hogy a házipénztárban, illetve a bankszámlán lévő pénz feletti rendelkezési jogot azzal a meghatározott céllal kapta meg a terhelt (azzal a rendeltetéssel engedte át a sértett képviselője), hogy az csak a kft. sértett működésével kapcsolatos okból gyakorolható, így csak az ennek megfeleltethető kifizetések (pénzfelvétel vagy utalás) tekinthető jogszerűnek, mellyel kapcsolatban a terhelt köteles elszámolni, és azokról szabályszerű, valós nyilvántartást vezetni.

Ehhez képest az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti, hogy

- a terhelt a házipénztárból úgy vett el pénzüsszeget, hogy a pénzkivétet főszámlára való befizetésként tüntette fel bankszámlakivonat meghamisításával; a készpénzt eltulajdonította;
- az elkövetés leplezése érdekében a bankszámlakivonatokban a „fiktív bevételt” akként tüntette el, hogy fiktív kiadásként, szállítói követelés kiegyenlítést tartalmazó hamis bankszámlakivonatot is átadott a könyvelőnek;
- a társaság főszámlájáról alszámlára utalt különböző összegeket, ahonnan négy napon belül készpénzben felvette, majd egy idő után saját bankszámlájára teljesített utalásokat, amelyeket készpénzben szintén felvett.

[34] A terhelt által megszerzett pénzüsszegek esetében megállapítható, hogy azokra nézve a sértett tulajdonjoga megszűnt, vagyis az eredeti tulajdonviszonynak megfelelő tulajdonjog gyakorlásában a terhelt magatartása a sértettet véglegesen megakadályozta. A terhelt magatartása egyértelműen a tulajdonjog megszerzésére irányult, amely azt eredményezte, hogy a dolog végleg kikerül a tulajdonos (a sértett) rendelkezése alól. Ennek következtében az eredeti tulajdonállapot megszűnt, és egy új tulajdonállapot jött létre.

A bankszámlakivonatok meghamisítása, a könyvelés részére a házipénztár és bankszámlaforgalom adatairól való hamis bizonylatok készítése, átadása révén, miként „kockás füzetben vezetett” kettős könyvelés alapján a terhelt nyilvánvalóan tisztában volt magatartása jogellenességével. Ezt támasztja alá az is, hogy mindezek leplezése, elfedése érdekében különböző módszereket is alkalmazott.

[35] Nem sértett törvényt tehát az eljáró bíróság, amikor a terhelt büntetőjogi felelősségét 2 rendbeli, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében megállapította, és törvényes a cselekmény minősítése is [Btk. 372. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (6) bekezdés b) pont].

[36] A felülvizsgálati indítvány kifogásolta az irányadó tényállás megalapozottságát, a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, és ezen keresztül a bűnösség megállapítását is. A terhelt az eljárás során több, a jogerős ítélet tényállásában megállapítottaktól eltérő – azon kívül eső – tényt állított. A felülvizsgálati indítvány erre alapítottnan kifejezetten a jogerős ítéleti tényállás megváltoztatását célozta.

[37] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó. Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

[38] Így nem foghattak helyt a terheltnek a tanúvallomások, illetve az igazságügyi könyvszakértői vélemény általa helyesnek gondolt tartalomtól eltérő értékelését, illetve a bizonyítási indítványok elutasítását sérelmező kifogásai.

[39] Következésképpen a jogerős ítéleti tényállás támadása az eljáró bíróság mérlegelési tevékenységének kifogásolásán keresztül felülvizsgálati eljárásban eredményre nem vezethet.

[40] A felülvizsgálati eljárásban csatolt, a terhelt és egy magánnyomozó által folytatott beszélgetésben elhangzottak, amelyekre alapítva a terhelt támadta a jogerős határozatot, felülvizsgálatban nem vizsgálhatók. A jogerős határozattal szembeni kifogás – a törvényi előfeltételek hiánytalan megvalósulása esetén – perújítás alapjául szolgálhat.

[41] Az indítvány a bírósági jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatban, és a nyomozó hatóság eljárását kifogásolva eljárési szabálysértésre is hivatkozott.

[42] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárési szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A (2) bekezdés d) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárési szabálysértéssel hozta meg.

[43] Figyelemmel arra, hogy a jegyzőkönyvvezetés szabályaihoz nem kapcsolódik a Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pontja szerinti feltétlen eljárési szabálysértés, így ebből az okból nem lehetséges a felülvizsgálat.

[44] A nyomozás során megvalósított esetleges eljárési szabálysértés – mivel ilyen a Be. 649. § (2) bekezdésében foglalt felsorolásban [ideértve a Be. 608. § (1) bekezdés a)-h) pontjában írtakat is] nem szerepel – felülvizsgálati eljárásban szintén nem vizsgálható.

[45] A terhelt a felülvizsgálati indítványában más személyek büntetőjogi felelősségére tett utalásokat, állításokat és hivatkozásokat.

[46] Ezzel kapcsolatosan a Kúria a következőkre mutat rá.

[47] A Be. 6. §-a az ítélezés alapjaként és a vádhoz kötöttségeként foglalja össze a vádelv valamennyi részelemét. Ezek azok a büntetőeljárásban érvényesülő alapvetések, amelyek meghatározzák, hogy milyen cselekmény miatt és ki ellen folyhat büntetőeljárás a bíróság előtt.

[48] Eszerint a Be. 6. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság vád alapján ítélezik. Ehhez kapcsolódóan a 6. § (2) bekezdése előírja, hogy a bíróságnak a vádról döntenie kell, a vádon túl nem terjeszkedhet. A 6. § (3) bekezdés pedig rögzíti, hogy a bíróság csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet és csak olyan cselekményt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz.

[49] Mindezekből következően a felülvizsgálati indítványban kizárólag a terhelttel szemben emelt vádról döntő jogerős határozat az, amely a felülvizsgálat tárgya lehet, így a Kúria más személy vagy személyek büntetőjogi felelősségét – az általuk esetlegesen megvalósított bűncselekményeket – a jelen eljárásban nem vizsgálhatja.

[50] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

[51] Ekként a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, a bűnügyi költség viseléséről pedig a Be. 664. § (1) bekezdés záró fordulata szerint rendelkezett.

IV.

[52] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[53] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. november 29.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Harangozó Attila s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő

BÉ